

DET KONGELEGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Statsråden

Oslo kommune
v/byråd Sylvi Listhaug
Rådhuset

0037 OSLO

Dykkar ref
200205117-147

Vår ref
09/871-2 EAA

Dato
15 APR 2009

Ny bostøtte – ytelser til vanskeligstilte i Oslo

Jeg viser til brev av 12. mars 2009 der dere gjør meg oppmerksom på at Regjeringens forslag til ny bostøtte, jf. St.prp. nr. 11 (2008-2009) *Ei styrkt bustøtte*, kan ha negativ effekt for vanskeligstilte, små husstander i Oslo. I brevet blir det vist til målene for omleggingen og eksempler på hvordan forslaget vil slå ut for små husstander. Dere omtaler det også som uheldig at saken ikke har blitt sendt på høring til kommunene.

Først vil jeg gjøre dere oppmerksomme på at én konsekvens av forslaget til ny bostøtte er at rundt 7 000 nye husstander i Oslo nå vil få støtte. Av disse vil rundt 6 000 være små husstander med én og to personer. De viktigste årsakene til at flere små husstander kommer inn i ordningen er at flere krav til søkeren og boligen nå blir fjernet. Det gjelder krav om at søkere uten barn må være mottakere av trygd eller visse andre ytelser for å få bostøtte, at boligen må være på minst 40 m² og ha eget kjøkken og soverom og at boligen må være finansiert i Husbanken.

Videre blir grensene for hvor stor inntekt små husstander kan ha før de faller ut av ordningen hevet. I Oslo øker grensen fra 191 000 til 200 000 kr per år for en som bor alene og fra 202 000 til 223 000 kr per år når to bor sammen.

For personer med alders-, uføre- og etterlattepensjon øker sjablongen til oppvarming. En som bor alene i Oslo har i dag en sjablong på 4 420 kr mens de som bor to sammen har en sjablong på 5 032 kr per år. Begge grupper får nå hevet sjablongen til 6 000 kr. Bostøtten vil da øke. De som bor alene har hittil bare fått sjablongen medregnet når inntekten er under ei viss grense. For tida går denne grensen ved en årlig inntekt på rundt 153 000 kr. Nå vil alle pensjonister få dekket utgifter til oppvarming.

Taket for de godkjente boutgiftene for små husstander blir også økt noe. For en som bor alene i Oslo øker taket fra 80 000 til 81 000 kr per år og for de som bor to sammen fra 80 000 til 84 000 kr per år.

Takene øker mindre i Oslo enn i resten av landet. Årsaken til det er at statistikk over bolig- og leiepriser og boutgifter i bostøtten viser at forskjellen i takene mellom kommunene i dag er for stor. De nye takene avspeiler i større grad de faktiske prisforskjellene, og er derfor mer rettferdige.

Taket for boutgiftene blir nå likt for alle husstander av samme størrelse. Til nå har personer med alders-, uføre- og etterlattepensjon med rett til sjablong til oppvarming hatt et særlig høyt tak. De effektive takene for dem som har hatt en slik sjablong reduseres nå for noen grupper i noen kommuner. I Oslo reduseres det effektive taket for en som bor alene fra 84 400 til 81 000 kr, og fra 85 000 til 84 000 kr per år når to bor sammen. For dem som har boutgifter over takene, kan bostøtten da bli lavere.

Bostøtten er rettet mot dem som har høye boutgifter og lave inntekter. Støtten er ikke ment for dem som har lave boutgifter. Samtidig øker inntekten til husstandene noe hvert år. Regjeringen fant det derfor forsvarlig å heve minste egenandel for små husstander fra 13 560 til 15 000 kr per år. En minste egenandel på 15 000 kr i året tilsvarer en egenandel/boutgift på 1 250 kr i måneden. Den forventes det at husstanden selv dekker. Egenandelen vil da bli noe høyere for små husstander med særlig lave inntekter, i Oslo som i resten av landet. For dem som har noe høyere inntekter reduseres egenandelen. Effekten på egenandelen vil derfor variere for små husstander etter hvor høy inntekt de har.

Grensen for hvor høy liknet verdi en bolig kan ha før bostøtten blir avkortet økes til 500 000 kr. I dag har de som eier boligen et fribeløp på netto formue på 200 000 kr når de bor alene og på 250 000 kr når de bor flere sammen. Da boligprisene i Oslo er høyere enn i resten av landet, er likningsverdiene på boligene også relativt høye. Mange i Oslo vil derfor nyte godt av den endringen.

For leiere er fribeløpet for fri formue nå satt til 250 000 kr for alle. Det gir en økning i fribeløpet for dem som bor alene på 50 000 kr.

Siden bostøtten skal være sterkt behovsprøvd, blir satsen for hvor stor del av netto formue over fribeløpa som blir lagt til inntekten økt fra 6 til 16 %. Husstander med høye (finans-)formuer vil da få mindre bostøtte, i Oslo som i resten av landet.

Som denne gjennomgangen av de viktigste regelendringene i ny bostøtte viser, så kan endringene både gi lavere og høyere bostøtte for små husstander i Oslo. Den samlede effekten avhenger blant annet av type husstand, størrelsen på husstanden, inntekten,

formuen og boutgiftene, om det er eid eller leid bolig og om det er privat eller kommunal bolig.

Av samme årsak blir det vanskelig å kommentere de eksemplene som dere beskriver i brevet uten ytterligere informasjon.

Trygdeoppgjøret i 2008 ga personer med pensjon eller trygd økt inntekt. Økningen var spesielt stor for minstepensjonister og unge uføre. I forbindelse med trygdeoppgjøret ble det sagt at økningen i trygder og pensjoner ikke skulle gi uønskede reduksjoner i utbetalt bostøtte. Som det står i Stortingsproposisjonen om ny bostøtte, så vil Regjeringen komme tilbake til det spørsmålet. Siste ord i saken er dermed ikke sagt.

Da dere ikke har nevnt ytelsene til større husstander og barnefamilier i brevet, tar jeg det som et tegn på at dere er fornøyd med forbedringene i ytelsene til disse gruppene.

Jeg håper at de mange forenklingene i reglene og mer lik behandling av søkerne vil gi en mer brukervennlig ordning, og en ordning det blir enklere for kommunene å administrere. Sammen med lån og tilskudd fra Husbanken vil en ny, styrket bostøtte kunne bidra til at dere vil kunne hjelpe langt flere til å etablere seg i egen bolig. Støtten til mange av dem som bor i kommunale boliger vil øke. Det vil ha gode virkninger for velferden til de av innbyggerne i Oslo som sliter i boligmarkedet. Kommunens utgifter til sosialhjelp og kommunal bostøtte vil trolig reduseres. Grovt regnet vil trolig utbetalingene til mottakere av statlig bostøtte i Oslo kommune årlig øke med nær 200 mill. kr som følge av omleggingen.

Det er rett som dere påpeker at forslaget til nye regler i bostøtten ikke har vært på høring før de ble lagt fram for Stortinget. Det er da heller ikke vanlig for budsjettsaker. Høring i saken ble holdt av kommunalkomiteen på Stortinget 14. januar i år.

Til slutt vil jeg si at ved en så stor omlegging av reglene i bostøtten, så kan det være vanskelig å se alle konsekvensene for alle mottakere i hele landet. Jeg er derfor lydhør for tilbakemeldinger, og kan love at jeg vil følge dem opp.

Med hilsen

Magnhild Meltveit Kleppa

Kopi til:
✓ Husbanken